

**SCIENCE**  
**PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences  
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

# Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

9-maxsus  
son (5-jild)

**2025**

# **SCIENCEPROBLEMS.UZ**

## **IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI**

*№ 5/9 (5) – 2025*

## **АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

## **ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES**

**TOSHKENT-2025**

## **BOSH MUHARRIR:**

Isanova Feruza Tulqinovna

## **TAHRIR HAY'ATI:**

### *07.00.00- TARIX FANLARI:*

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

### *08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:*

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafroz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

### *09.00.00- FALSAFA FANLARI:*

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

### *10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:*

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

#### *12.00.00- YURIDIK FANLAR:*

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

#### *13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:*

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

#### *19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:*

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

#### *22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:*

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

#### *23.00.00- SIYOSIY FANLAR*

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

---

## **OAK Ro'yxati**

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

---

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari”** elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

**Muassis:** “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

## **Tahririyat manzili:**

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

[scienceproblems.uz@gmail.com](mailto:scienceproblems.uz@gmail.com)

## **Bog'lanish uchun telefon:**

(99) 602-09-84 (telegram).

**07.00.00 – TARIX FANLARI**

*Raupov Xolmamat Rashidovich, Xaitova Olmaxon Saidovna*

O'ZBEKISTONDA KON-METALLURGIYA SOHASI TARAQQIYOTIDA BERUNIY

ILMIY METODOLOGIYASINING O'RNI ..... 13-19

*Muminov Ulmas Ravshanqulovich*

QADIMGI TURKIYLARDA DAVLATCHILIK AN'ANALARI ..... 20-30

*Azamatova Gulmira Bayirbekovna*

MEHNAT MIGRATSIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI:

XALQARO STANDARTLAR VA MILLIY QONUNCHILIK ..... 31-37

*Absalom Ziyadullayevich Xujanazarov*

YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SURXONDARYO VILOYATIDA

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR ..... 38-43

*Allamuratov Shuxrat Ashurovich*

BUXORO AMIRLIGINING ICHKI SAVDO-TRANZIT ALOQALARIDA

AMUDARYO SUV YO'LINING O'RNI ..... 44-49

*Sabirov Mansurbek*

AMUDARYO SOHILI BO'YLAB XALQARO KARVON YO'LIDA RIVOJLANGAN

O'RTA ASR VA SHAHARLARI SAHIFASI ..... 50-53

*Matnazarova Mohira Uktamovna*

KO'CHMANCHI CHORVADORLAR CHORVACHILIK XO'JALIGINING

SHAKLLANISH OMILLARI ..... 54-59

*Shukurillayev Yunus Asrorovich*

BUXORO AMIRLIGIDA HARBIY UNVON VA MANSABLARGA TAYINLANISHIGA

OID HUIJATLAR TAHLILI (QO'SHBEGI DEVONXONASI ARXIVI HUIJATLARI ASOSIDA)..... 60-67

*Esanova Nilufar*

O'ZBEKISTONDA XALQARO MUNOSABATLARNING USTUVOR YO'NALISHLARI

VA ULARNING SANOAT RIVOJLANISHIDAGI BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI ..... 68-73

*Jumayev Abdumo'min Fayziyevich*

IBN SINONING ASH-SHIFO ASARINING ISLOM VA YEVIROPA FALSAFASIGA TA'SIRI ..... 74-82

*Pardaxol Normamatova Ochildiyevna*

MUSTAQILLIK YILLARIDA SURXONDARYO VILOYATINING

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI XALQARO HAMKORLIGI ..... 83-87

*Elboyeva Shaxnoza*

O'ZBEK OLIMALARINING XALQARO ILM-FAN, MADANIYAT RIVOJIGA

HAMDA FAN VA TEXNIKA TARAQQIYOTIGA QO'SHGAN HISSALARI ..... 88-94

*Джаббарова Юлдуз Джуманиязовна*

РОЛЬ ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ

ИДЕНТИЧНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА ..... 95-100

*Tuyev Fazliddin Erkinovich*

2009–2011-YILLARDA BUXORO, SAMARQAND, NAVOIY SANOATIDA

O'SISH VA XALQARO HAMKORLIK DINAMIKASI ..... 101-104

|                                                                                                                                                                                  |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Жураева Камола Сайфиддиновна</i><br>КАСПИЙСКИЙ РЕГИОН ВО ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКЕ УЗБЕКИСТАНА .....                                                                                   | 105-109 |
| <i>Abdujabborov Kamoliddin</i><br>QADIMGI BAQTRIYA VA AVESTO JAMIYATI DAVRI QISQACHA TAHLILI .....                                                                               | 110-115 |
| <i>Mamanov Abdurahim Abduhakimovich</i><br>TEMURIYLAR VA ULARDAN KEYINGI SULOLALAR DAVRIDA DINIY<br>HOKIMIYATNING KUCHAYISHI (SABABLAR VA NATIJALAR) .....                       | 116-122 |
| <i>Xolmatov Shukurillo Ziyoviddin o'g'li</i><br>INGLIZ TILLI TADQIQOTLARDA ILK O'RTA ASRLAR MARKAZIY OSIYO<br>TARIXINING O'RGANISH BOSQICHLARI .....                             | 123-128 |
| <i>Djurayev Baxtiyor Rajaboyevich</i><br>O'ZBEKISTON IJTIMOY-IQTISODIY HAYOTIDA AYOLLARNING O'RNI<br>VA GENDER TENGLIGI MASALALARI (TARIXIY-IJTIMOYIY TAHLIL 1991-2025-YY) ..... | 129-136 |
| <i>Matyagbov Toyirjon Sultanbayevich</i><br>JANUBIY OROLBO'YI HUDUDIDA NEOLIT DAVRI KULOLCHILIGIGA<br>DOIR BA'ZI CHIZGILAR .....                                                 | 137-140 |

#### **08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI**

|                                                                                                                                                                                             |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Султанова Дина Файзрахмановна</i><br>ОБЩЕНАУЧНАЯ МЕТОДОЛОГИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО ИНСТИТУЦИОНАЛИЗМА<br>В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ ОТРАСЛИ КОНЕВОДСТВА НА ТЕРРИТОРИИ<br>СОВРЕМЕННОГО УЗБЕКИСТАНА ..... | 141-153 |
| <i>Shodmonov Abduvohid Farxod o'g'li</i><br>O'ZBEKISTON TARIXIY YODGORLIKLARINI RAQAMLI TURIZM ORQALI<br>SAQLASH VA RIVOJLANTIRISH .....                                                    | 154-157 |

#### **09.00.00 – FALSAFA FANLARI**

|                                                                                                                                                                  |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Otamuratov Sarvar</i><br>YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI: XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YANGI<br>TASHABBUSLAR VA QONUNGA TAKLIF ETILAYOTGAN MUHIM QO'SHIMCHALAR ..... | 158-164 |
| <i>Tashanov Abduxoliq</i><br>BUZG'UNCHI G'OYA VA BUZG'UNCHI FAOLIYATNING SHAKLLANISHIDA SALBIY<br>TARBIYA VA ATROF-MUHIT TA'SIRI .....                           | 165-171 |
| <i>Raxmatova Xolidaxon Xolikovna</i><br>XOJA AHROR VALIY MUROSAGA OID QARASHLARINING FALSAFIY MOHIYATI .....                                                     | 172-178 |
| <i>O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna</i><br>ABDULXAMID SULAYMON O'G'LI CHO'LPONNING BADIY-ESTETIK MEROSI .....                                                     | 179-183 |
| <i>Yazdonov Ulug'bek Tashmurotovich</i><br>TA'LIM VA TARBIYA – JAMIYATNI MA'NAVIY-MADANIY<br>DEFORMATSIYALASHUVDAN SAQLOVCHI OMILDIR .....                       | 184-189 |
| <i>Абдуллаева Махбуба Нуруллаевна, Жалалова Гулбахор Одилжоновна</i><br>КОГНИТИВНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ В IX – XII ВЕКАХ<br>В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ .....          | 190-197 |

|                                                                                                                                                                    |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Rasulov Hakim Mamanovich</i><br>DAVLAT VA JAMIYAT O'ZARO ALOQADORLIGINING SIYOSIY-INSTITSIONAL<br>TAHLILI .....                                                 | 198-201 |
| <i>Azamova Sitora Ayonovna</i><br>O'ZBEKISTON ZAMINIDA EKOLOGIK MADANIYATNING SHAKLLANISHI<br>VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI .....                                     | 202-206 |
| <i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich</i><br>FUTUROLOGIK TAFAKKURDA SUN'IY INTELEKTNING NAMOYON BO'LISHI .....                                                      | 207-212 |
| <i>Namazova Yulduz Muzaffarovna</i><br>RAQAMLI SIVILIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY TA'LIMNING<br>STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL JIHATLARI .....                               | 213-217 |
| <i>Abdurazoqov Gulmurod Musurmonqulovich</i><br>MAFKURAVIY OMILLARNING YOSHLAR KAMOLOTIGA TA'SIRI<br>NAMOYON BO'LISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI .....           | 218-224 |
| <i>Tojibayev Baxromjon Turabayevich</i><br>"PREKARIAT" TUSHUNCHASINING GENEZISI:<br>ETIMOLOGIYA, FALSAFIY-IJTIMOYIY ANGLASH .....                                  | 225-229 |
| <i>Tursunova Laylo Ergashevna</i><br>TILAB MAHMUDOVNING ADABIY ESTETIK QARASHLARINING<br>SHAKLLANISH BOSQICHLARI .....                                             | 230-235 |
| <i>Филиппов Ольгерд Александрович</i><br>ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ В ЭПОХУ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ<br>ОБЩЕСТВА .....                                                 | 236-244 |
| <i>Chorieva Madina Aliyevna</i><br>INKLYUZIV TAFAKKUR — JAMIYATNING BARQAROR RIVOJLANISHINING<br>FALSAFIY ASOSI .....                                              | 245-249 |
| <i>Zakirova Nigora Xalmaxammatovna</i><br>AXBOROT MAKONIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH JARAYONINI<br>RIVOJLANTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH IMKONIYATI ..... | 250-254 |
| <i>Primov Baxriddin Abdiraxmonovich</i><br>AXBOROT IMPERIALIZMI TAHDIDLARI .....                                                                                   | 255-261 |
| <i>Karimov Zafarbek Ataboyevich</i><br>TA'LIM TIZIMINI SOTSIOLOGIK-FALSAFIY TAHLIL QILISHDA<br>GUMANITAR YONDASHUVLAR .....                                        | 262-267 |
| <i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i><br>IJTIMOIY DAVLAT HAQIDAGI G'ARBONA QARASHLAR: FALSAFIY-ILMIY TAHLIL .....                                                     | 268-272 |
| <i>Shaydullayev Normamat Sherkuziyevich</i><br>RAQAMLASHGAN JAMIYAT SHAROITIDA INSON QADRI VA ONG EVOLYUTSIYASI .....                                              | 273-278 |
| <i>Tursunova Olmos Fayziyevna</i><br>YOSHLAR HUQUQIY ONGI VA MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING MA'NAVIY<br>TARBIYA JARAYONIDA TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI .....          | 279-284 |
| <i>Turaeva Sanobar Khalimovna</i><br>EASTERN EDUCATION - THE IMPORTANCE OF UPBRINGING<br>IN THE FORMATION OF HUMAN QUALITIES IN YOUNG PEOPLE .....                 | 285-287 |

|                                                                                                                                                              |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Jo'rayev Akram Namozovich</i><br>EKSTREMIZM G'OYALARIGA QARSHI KURASHDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH<br>MEXANIZMLARINING PSIXOLOGIK VA FALSAFIY ASOSLARI ..... | 288-291 |
| <i>Taylyakova Feruzahon Sultanovna</i><br>GLOBALASHUV - MA'NAVIYATNI ANGLASH OMILI .....                                                                     | 292-296 |
| <i>Toxirov Abdumalik Ashurali o'g'li</i><br>MAHALLA VA OILADA YOSHLAR AXLOQINI ME'YORLASHTIRISHNING<br>IJTIMOIY-FALSAFIY ASOSLARI .....                      | 297-302 |
| <i>Sherboboyev Muxriddin, Javlonbek Hafizullayev</i><br>KARL POPPERNING BILISH FALSAFASIGA OID QARASHLARI .....                                              | 303-307 |
| <i>Nasriddinov Faxriddin Xalmamatovich</i><br>AXBOROT VA AXBOROT TIZIMLARINING FALSAFIY TAHLILI .....                                                        | 308-314 |
| <i>Ochilov Husan</i><br>MILLIY AN'ANA VA MODERNIZATSIYA UYG'UNLIGINING FALSAFIY TAHLILI .....                                                                | 315-321 |
| <i>Madaminov Nasimjon</i><br>MILLIY MUSIQIY MEROS ASOSIDA YOSHLARNING ESTETIK DIDI VA TAFAKKURINI<br>RIVOJLANTIRISHNING FALSAFIY JIHATLARI .....             | 322-326 |
| <i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdammovna</i><br>MEHNAT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH SOHADAGI XORIJIY TAJRIBALAR .....                                              | 327-331 |
| <b>10.00.00 - FILOLOGIYA FANLARI</b>                                                                                                                         |         |
| <i>Narmuratov Zayniddin Radjabovich</i><br>INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI SCIENCE/ILM KONSEPTLI FRAZELOGIK<br>BIRLIKLARNING LINGOMADANIY XUSUSIYATLARI .....   | 332-337 |
| <i>Payzibayeva Madinaxon Sobirjon qizi</i><br>INGLIZ XALQ ERTAKLARI OBRAZLARINING BADIY XUSUSIYATLARI<br>VA ULARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI .....              | 338-342 |
| <i>Axmedov Anvar Botirovich</i><br>NEMIS TILI TIZIMIDA O'ZLASHMA NEOLOGIZMLARNING ROD KATEGORIYASIGA EGA<br>BO'LISH MASALASI .....                           | 343-347 |
| <i>Djabbarova Shoirra Baltayevna</i><br>ETNOGRAFIK REALIYALARNING LINGVISTIK XUSUSIYATI .....                                                                | 348-351 |
| <i>Genjemuratov Yaqipbek Baxriyatovich</i><br>FELETONNING JANR SIFATIDA ANIQLASH MUAMMOLARI .....                                                            | 352-355 |
| <i>Tadjiyeva Mastura Fayzullayevna</i><br>INGLIZ MAQOLLARIDA "LOVE" KONSEPTINING VOQELANISHI .....                                                           | 356-360 |
| <i>Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi</i><br>GIDRONIMLARINING STRUKTUR-SEMANIK TAHLILINING XUSUSIYATLARI .....                                                 | 361-364 |
| <i>Ayimbetova Shyryn Jabbar qizi</i><br>BOLALAR ADABIYOTINING POETIK-FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI:<br>YOSH PSIXOLOGIYASI, DIDAKTIKA, AKSILOGIYA .....            | 365-371 |
| <i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i><br>O'ZBEK TILIDAGI IBORALARINING SEMANTIK XUSUSIYATLARI<br>VA FRANSUZ TILIGA TARJIMASI .....                               | 372-375 |

|                                                                                                                                                                                  |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Бабаева Зарина Сайфуллаевна, Фёдорова Арина Максимовна</i><br>ГЕЙМИФИКАЦИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ<br>ГРАМОТНОСТИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА .....               | 376-385 |
| <i>Xushmatatova Aminaxon</i><br>LINGUOCULTURAL FEATURES OF SPEECH INTENTION IN THE DISCOURSE OF<br>ENGLISH AND UZBEK DRAMATIC WORKS .....                                        | 386-392 |
| <i>Saparniyazova Sarbinaz Baxtiyarovna</i><br>THE INFLUENCE OF CONTEXTUAL FACTORS ON THE PERCEPTION OF<br>THE PRAGMATICS OF APOLOGY IN ENGLISH AND UZBEK .....                   | 393-397 |
| <i>Adxamova Shirin Farhodjon qizi</i><br>INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA EMOTSIONAL HOLATNI IFODALOVCHI<br>KOLLOKATSIYALARNING QIYOSIY TADQIQI .....                                  | 398-401 |
| <i>Машарипова Валентина</i><br>ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ ВЕРБАЛИЗАЦИИ ПАРАЛИНГВИСТИЧЕСКИХ<br>СРЕДСТВ В ПОРТРЕТНЫХ ОПИСАНИЯХ В АНГЛИЙСКИХ И РУССКИХ<br>ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ ..... | 402-405 |
| <i>Abduqahhorova Gulnoza Abduvahobovna</i><br>RUS VA O'ZBEK TILLARIDAGI IQTISODIY ANGLISIZMLARNING SINTAKTIK<br>XUSUSIYATLARI .....                                              | 406-411 |
| <i>Raxmonova Yulduz Xusanovna</i><br>ADABIY ASARLARDA IJTIMOIIY FOJIAVIYLIKNING ESTETIK TALQINI .....                                                                            | 412-417 |
| <i>Ayimbetova Damekhan Maksetbay qizi</i><br>ADABIYOTDA ANIMALISTIK JANR VA RAMZIY OBRAZLAR BO'YICHA OLIV<br>BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR .....                                    | 418-427 |
| <b>12.00.00 – YURIDIK FANLAR</b>                                                                                                                                                 |         |
| <i>Фазилов Фарход Маратович</i><br>УГОЛОВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДИПФЕЙКОВ:<br>ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА .....                                                                          | 428-439 |
| <i>Zokirov Sherzod Ilxom o'g'li</i><br>FUQAROLAR MUHOJAATLARI BILAN ISHLASH BO'YICHA CHET EL DAVLATLARI<br>TAJIRIBASI: QIYOSIY-HUQUQIY TAHLIL .....                              | 440-448 |
| <i>Rakhmonov Tolib</i><br>ISSUES OF DETERMINING THE CIVIL LEGAL STATUS OF ARTIFICIAL<br>INTELLIGENCE IN UZBEKISTAN .....                                                         | 449-454 |
| <i>Sobitxonov Joxongir Zunnurxon o'g'li</i><br>ISLOM BANKLARI FAOLIYATIDA "FATVO SHOPPING" AMALIYOTI<br>VA UNING OLDINI OLISH BO'YICHA HUQUQIY MEKANIZMLAR .....                 | 455-462 |
| <i>Mamatmurodov Farrux Farxod o'g'li</i><br>O'ZBEKISTONDA SUKUKNI RIVOJLANTIRISH: HUQUQIY ISLOHOTLAR,<br>INFRATUZILMA, MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR .....                           | 463-472 |
| <i>Юнусов Достонбек Анваржон угли</i><br>ПОНЯТИЕ И ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ ПРАВОВОГО РЕЖИМА ИНОСТРАННЫХ<br>ИНВЕСТИЦИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН .....                                    | 473-481 |

|                                                                                                                                                                                                                 |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Uteniyazov Keulimjay Kuanishbayevich</i><br>JINOYAT PROTSSESSIDA AYBLOV FUNKSIYASINI AMALGA OSHIRUVCHI<br>SUBYEKTLARNING HUQUQIY MAQOMIGA OID MUAMMO VA YECHIMLAR .....                                      | 482-489 |
| <i>Xidirov G'anisher Tojimurodovich</i><br>TEZKOR-QIDIRUV FAOLIYATI USTIDAN SUD NAZORATINING<br>QIYOSIY-HUQUQIY TAHLILI .....                                                                                   | 490-499 |
| <i>Baxronov Ravshan Rashid o'g'li</i><br>SUN'IY INTELLEKT VA INSON HUQUQLARI: NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLAR .....                                                                                                  | 500-504 |
| <i>Усмонов Малик</i><br>ОТСЛЕЖИВАНИЕ И ЗАМОРАЖИВАНИЕ НЕЗАКОННО ПОЛУЧЕННЫХ АКТИВОВ:<br>СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДХОДОВ .....                                                                                 | 505-510 |
| <i>Abdusatarov Jaloliddin Sharafutdin o'g'li</i><br>RAQAMLI AKTIVLAR BILAN BOG'LIQ NIZOLARNI HAL QILISHNING<br>MUQOBIL USULLARI .....                                                                           | 511-517 |
| <i>Islomqulova Shohsanam Vahobjon qizi</i><br>TIBBIYOT XODIMINING KASBIY JAVOBGARLIGINI SUG'URTALASHDA<br>SUG'URTA TOVONI, SUG'URTA PULI VA SUG'URTA MUKOFOTI<br>TUSHUNCHALARINING MOHIYATI .....               | 518-524 |
| <i>Ibodullo Xayrullo Jaxongir o'g'li</i><br>O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY DAVLATLAR SUDYALARINING<br>KONSTITUTSIYAVIY-HUQUQIY MAQOMI .....                                                                | 525-530 |
| <b>13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI</b>                                                                                                                                                                            |         |
| <i>Xolmatova Ziroatxon Anvarovna</i><br>BO'LG'USI PEDAGOGLARDA NOSTANDART TESTLARNI TUZISH<br>KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI .....                                                             | 531-534 |
| <i>Mamajonova Gulnoza Karimovna</i><br>AXLOQIY VA ESTETIK TARBIYA INTEGRATSIYASINING PEDAGOGIK ASOSLARI .....                                                                                                   | 535-539 |
| <i>Gulomova Komila Maxamatjanovna</i><br>TA'LIMDA FAOL O'QITISH METODLARINING SAMARADORLIGI:<br>TAJRIBA VA TAHLIL .....                                                                                         | 540-544 |
| <i>Berdiyeva Nilufar Berdiyev qizi</i><br>BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI<br>TARBIYACHI –PEDAGOGLARINING IJODIY KOMPETENSIYALARINI<br>INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI ..... | 545-549 |
| <i>Фадлиева Амина Ильхамовна</i><br>ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ПЕДАГОГИКА КАРЛА РОДЖЕРСА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ<br>ДЛЯ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ .....                                                                      | 550-556 |
| <i>Rajabov Eldor Erkinovich</i><br>THE ROLE OF PEER REVIEW TO IMPROVE WRITING EFFECTIVELY<br>AMONG EFL STUDENTS .....                                                                                           | 557-561 |
| <i>Jumagulova Aziza Abduljalil qizi</i><br>BOSHLANG'ICH TAYYORGARLIK BOSQICHIDAGI DZYUDOKILARNING JISMONIY<br>SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI JISMONIY TAYYORGARLIGINI<br>TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI .....  | 562-573 |

|                                                                                                                                                                                    |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i><br>"MOTIVATSION YONDASHUV" HAMDA "KREATIV FIKRLASH"<br>TUSHUNCHALARINING MAZMUN VA MOHIYATI .....                                        | 574-578 |
| <i>Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi</i><br>BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI<br>RIVOJLANTIRISHDA PRAGMATIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI ..... | 579-585 |
| <i>Hamroyeva Robiya Sherali qizi</i><br>KELAJAK PEDAGOGLARINING TANQIDIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA<br>INNOVATSION YONDASHUVLAR .....                                            | 586-591 |
| <i>Tug'anboyeva Zamiraxon Shuxratbek qizi</i><br>TALABA KURASHCHI QIZLARNING KUCH CHIDAMLILIGINI<br>MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH METODIKASI .....                               | 592-598 |
| <i>Sadritdinova Dinora A'zamjon qizi</i><br>WEB ILOVALARNI LOYIHALASHGA OID KOMPETENTLIK<br>VA UNI RIVOJLANTIRISH .....                                                            | 599-602 |
| <i>Солохиддинова Фазилатхон Мухиддин кизи</i><br>ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ<br>В ПРОЦЕССЕ УСВОЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ .....                                | 603-611 |
| <i>Ниязова Регина Рустамовна</i><br>АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ КАДРОВ<br>В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА .....                                        | 612-615 |

**Received:** 2 October 2025  
**Accepted:** 15 October 2025  
**Published:** 25 October 2025

*Article / Original Paper*

## **PROBLEMS IN DEFINING FEUILLETON AS A GENRE**

**Genjemuratov Yakipbek Bakhriyatovich**

Associate Professor of the Department of Journalism,  
Karakalpak State University

**Abstract.** The article mainly analyzes the genre characteristics of the feuilleton genre, which has high endurance and impact among journalistic genres. In the process of analysis, there are attempts to compare different scientific views and form generalizations.

**Keywords:** feuilleton, artistic-journalistic genres, journalistic genres, satire, humor, literature.

## **FELETONNING JANR SIFATIDA ANIQLASH MUAMMOLARI**

**Genjemuratov Yaqipbek Baxriyatovich**

Qoraqalpoq davlat universiteti,  
jurnalistika kafedrasida dotsenti

**Annotatsiya.** Maqolada asosan jurnalistika janrlari ichida chidamliligi, ta'sirchanligi yuqori bo'lgan feleton janrining janr xususiyatlari tahlil qilingan. Tahlil jarayonida turli ilmiy qarashlarning bir-biriga taqqoslanishi va umumlashmalarni shakllantirish harakatlari mavjud.

**Kalit so'zlar:** Feleton, badiiy-publitsistik janrlar, jurnalistika janrlari, satira, yumor, adabiyot.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI9Y2025N57>

**Kirish.** Har qanday janrning o'ziga xos jihati uning tarixiy rivojlanishida shakllanadi. Feleton janri ham shunday murakkab jarayonlar asosida rivojlanib, shakllanib bugungi kungacha yetib keldi.

Feletonning janr xususiyatlari haqida qator ilmiy qarashlar mavjud, shunga qaramasdan, janrning asosiy xususiyatlari asosida shakllangan umumiy nazariy qarashlar ancha kam. Maqolaning maqsadi ilmiy qarashlardan umumlashmalar ishlab chiqqan holda xulosa chiqarish.

**Adabiyotlar tahlili va metodologiya.** Feleton badiiy-publitsistik janr hisoblanadi va jurnalistika janrlari orasida o'z o'rniga, uslubiga ega hisoblanadi. Bu janrning asosiy vazifasi jamiyat hayotining ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy-ishlab chiqarish va madaniy-ma'naviy hayotining barcha tomonlarini qamrab olgan holda o'zida aks ettirish, bu sohalarda uchray turgan kamchiliklar, ijtimoiy illatlarni ochib berish, tanqid qilish orqali ular haqida jamoatchilik fikrini uyg'otish va buning natijasida bu kamchiliklarni bartaraf etishga erishish, ya'ni jamiyat hayotining rivojlanishiga hissa qo'shish hisoblanadi. Feletonning jurnalistikaning boshqa janrlaridan farqi uning satirik publitsistika qonuniyatlariga asoslanishi, ya'ni ijtimoiy kulgi, satira va yumor vositalariga tayanishidir. D.Rozental feletonning xususiyatlariga e'tibor berish bilan birga bu janrning boshqalardan farqi tilida ekanligini ham ta'kidlaydi: "Og'ir tilda yozilgan

maqola, bu shunchaki maqola, garchi u yomon bo'lsa ham. Jozibasiz til bilan yozilgan feleton umuman feleton emas" [1].

Shunday ekan, feletonning tili, til unsurlaridan foydalanishda jurnalistdan katta tajriba va mahorat talab etadi. Shuning uchun ham barcha jurnalistlar feleton yozishga jur'at etavermaydi. Mashhur yozuvchi A.Qodiriy ijtimoiy kulgiga asoslangan satirik tanqidga yuksak baho beradi va uni "Umr bo'yi uchadigan burgut... tursiqqa yaramaydigan ojiz, hasadgo'y mangur, shunga o'xshash unsurlar unga xos"[2] deb ta'kidlagan edi. Shunday ekan, feleton ijtimoiy-estetik tanqid vazifasini bajaradigan dolzarb, ta'sirchan matbuot materiali, satirik va badiiy-publitsistik janr hisoblanadi. U o'z vazifasi jihatidan adabiyotning satirik hikoyasiga yaqin bo'lsa-da, maqsadi bo'yicha jurnalistik xulosasi bilan undan farq qiladi. Aniqroq qilib aytganda, feleton satirik adabiyot vositalariga asoslanadigan, ulardan keng tarzda foydalanadigan matbuot materialidir.

I.M.Shatunovskiy quyidagi fikrni bildiradi: "Jurnalistning mahoratini talab qiladigan murakkab janr. Mening fikrimcha satirik janrga hamma ham qo'l ura olmaydi. Kimlardir muammolarni ko'rib, sezib, o'zining tabiiy iste'dodi bilan ularni masxaralash, ularning ustidan kulish mumkinligini tushunadi. Ularning feletonlari yengil, o'qish uchun oson bo'lib keladi. Agar muallif adabiy iste'dodga ega bo'lsa unda feletonlari ham salmoqli, muammoga konstruktiv yondashuv bilan kirishadi" [3].

**Muhokama va natijalar.** Feletonda ortiqcha tasvirlash bo'lmaydi. "Original adabiy shakl — bu talab, usiz feletonda feletonchi ham bo'lmaydi. Feleton — adabiy-operativ maqsadlar uchun boshqa janrlarning usullari va tamoyillarini o'z ichiga qamrab oluvchi janr hisoblanadi. Lekin qamrab olish mexanik bo'lmasligi kerak"[4].

Feleton o'z oldiga qo'ygan maqsad va vazifalariga ko'ra ikki xil — ma'lum bir faktga asoslangan yoki umumiy feleton bo'lishi mumkin. Aniq faktga asoslangan feleton hayotdan olingan aniq faktlar, ma'lum bir odamlarning ijtimoiy kamchiliklari, ichki kamchiliklari haqida yoziladi. Umumiy feleton esa hayotdagi muayyan ijtimoiy illat, kamchilik va muammolar satirik usulda yoziladi. Ikkala feletonga ham qo'yiladigan talab jamiyat uchun muhim bo'lgan fakt, masala va muammolarni ko'tarib chiqish va ular bo'yicha jamoatchilik fikrini uyg'otish hisoblanadi.

A.K.Bobkovning "Gazeta janrlari" nomli kitobida feletonlar quyidagi turlarga bo'lib o'rganiladi: Feleton gazeta publitsistikasi uchun xos bo'lgan hodisalar ya'ni qisqalik, ko'zga tashlanish, tezkor xabar berish, tahlil, muammoni o'rganish, obrazlilik, tipiklashtirish, adabiy ishlov berishni o'z ichiga olgan. Janr ichidan muammoli feletonni ajratib ko'rsatish mumkin. Uning asosida kundalik, keskin muammo olinadi. Tanqidiy feleton, bunda kamchiliklarni oladi, ularni grotesk, giperbola metodlari bilan tanqid qiladi. Yaxshi feletonni ta'kidlash mumkin. Uning asosiy "yaxshi" faktlari olinadi, bunda axloq me'yorlariga, inson etikasiga zid bo'lgan xatti-harakatlarni qiladigan insonlar obraz qilib olinadi [5].

O'zbek feletonchiligida ham bir qator tematik feletonlarni uchratishimiz mumkin. Misol tariqasida, Furqatning "Hind nayrangbozi Yorkentda," A. Qodiriyning "Toshkent bo'ylari," "Eshonlarimiz" nomli feletonlarini aniq faktga asoslangan feletonlar qatoriga kiritishimiz mumkin, "Kalvak maxzumning xotira daftaridan," "Toshpo'lat tajang nima deydi?" nomli feletonlari, A. Qahhorning "Quyushqon" feletoni esa umumiy feletonlar qatoriga kiradi.

Feletonni shakli jihatidan kichik va oddiy feletonlarga bo'lish mumkin. Kichik feletonlarda turmushning nisbatan katta ahamiyatga ega bo'lmagan ma'lum bir fakt, kamchilik,

muammolar ko'tarib chiqiladi. "Feleton" ruknasi ostida beriladigan oddiy feletonda esa jamiyat uchun muhim bo'lgan voqea, hodisa, muammo o'z aksini topadi.

Publitsistik feleton ham shu janrning eng ko'p uchraydigan turlaridan biri hisoblanadi. Publitsistik feletonlarda fakt, muammo, undan kelib chiqadigan ijtimoiy xulosa ustuvor bo'ladi, bu turdagi feletonlarda belletristik elementlar cheklangan bo'ladi. Publitsistik feletonning asosiy maqsadi hayotda uchraydigan illatlar, kamchiliklarni aniq yoki umumlashtirilgan holda ochib berish va jamoatchilikka taqdim etish hisoblanadi. Bunday feletonlar ko'proq maqola yo'nalishida yoziladi, lekin faktlar, voqealarni tahlil qilishda satira va yumor elementlari keng tarzda qo'llaniladi. O'zbek matbuoti tarixida ko'plab publitsistik feletonlar uchraydi. A.Qodiriyning "Kelinni kelganda ko'r, sepini yoyganda ko'r," A.Avloniyning "Madaniyat to'lqinlari," "Hifzi lison," H.Niyoziyning "Faqirlik nedan hosil o'lur?," A.Qahhorning "O'zing shifo ber," G'afur G'ulomning "Ish qopi bilan, gap qofiyasi bilan" kabi feletonlari, K.Aliyevning bir qator feletonlari shular jumlasidandir.

Shunday bo'lsa-da, olimlar orasida o'tgan asrning yigirmanchi yillaridayoq janrning satirik janrlar qatoriga kirishi yoki uning doirasidan chiqib ketishi haqida bahsli fikrlar ko'p bo'lgan. Ayniqsa, Ya.Shafir feleton bilan satiraning bir-biriga o'xshamasligini ta'kidlaydi [6]. A.D.Zaslavskiy esa feletonni to'liq ravishda satirik janrlar qatoriga kiritadi va mana bu fikrni bildiradi: "Satirik publitsistika janri o'zining asosiy maqsadini satira va yumor vositalari ya'ni voqeani tahlil qilish va tipiklashtirish asosida amalga oshiradi" [7].

I.Gruzdev mana bu fikrni bildiradi: "Feletonning maqsadi faktlarni tipiklashtirish, umumlashtirish, unga ishlov berib ijtimoiy hodisa shakliga keltirish hisoblanadi"[8]. D. Zaslavskiy esa "Feletondagi asosiy kurash... Ideal feleton juda sodda va obrazlilik to'laligicha siyosiy maqsadga bo'ysunishi kerak. Rassom juda asta-sekin harakat qiladi, asta-sekinlik publitsist uchun "zahar" hisoblanadi" [9] deb ta'kidlaydi.

Feletonda asosiy o'rinda muallif bahosi hisoblanadi. Feletonchi har bir fikrini, bahosini taroziga solishi kerak.

Feletonning muvaffaqiyatli chiqishida faktlarni umumlashtirish ham muhim hisoblanadi. Feletonda salbiy faktlar umumlashtiriladi. Shu bilan birga salbiy faktlarning ichki mazmuni ochib beriladi.

Ko'pchilik jurnalistlar feleton yozish uchun katta faktlar kerak deb ta'kidlaydilar, lekin kundalik faktlar ham feletonning obyektiga aylanishi mumkin. Lekin buning uchun o'sha faktlarning ruhiy ta'sir etuvchi tomonlarini payqash kerak bo'ladi.

Feleton uchun faktlarni protokol tarzida aks ettirish salbiy ta'sir ko'rsatadi. Feletonda satirik tipologizatsiya ustunlik qiladi.

Jamiyatda o'zining axloqiy xatti-harakatlari bilan ko'zga tushgan odamning satirik obrazini yaratish auditoriyaga katta ta'sir etadi. Feleton orqali yomon hodisalar, klassik personaj qahramonining salbiy tomonlarini ochib berish ham mumkin.

Feletonda haqiqat bilan ijodkorlik yonma-yon yuradi. Voqeaning detalini, uning mazmunini ochib beradigan badiiy detallardan foydalanish kerak. Feletonchi asosida yotgan dialoglar, sahnalarni o'ylab topadi. Feleton kundalik, xat ko'rinishida bo'lishi mumkin. Feletonda obrazli til zarur. Uning tili aniq bo'lishi kerak.

Feletonda gazeta janrlari uchun xos bo'lgan xususiyatlar: qisqalik, tezkor xabar berish, tahlil, muammolar tahlili, obrazlilik. Feletonning turlari sifatida muammoli feletonni qayd etish mumkin. Uning asosida kundalik, keskin muammolar yotadi. Tanqidiy feletonda muallif

kamchiliklarni o'rganib borish davomida ularni giperbola usullari yordamida tanqid qiladi. Shu bilan ijobiy feletonni ham ta'kidlash mumkin. Buning zahirida ijobiy faktlar yotadi.

Feletonning ocherkdan farqi shundaki, feletonda satirik asos ustunlik qiladi. Qadimdan mutaxassislar feletonga mos keladigan yoki to'g'ri kelmaydigan faktlar yo'q degan fikr mavjud. Publitsist muammoni yoritish uchun faktlarning o'ziga xos tahliliga e'tibor qaratadi.

Feletonning voqealarni umumlashtiruvchi va xo'jalik-iqtisodiy feleton turlari mavjud. Umumlashtiruvchi feletonlarda bir nechta faktlar bo'ladi. Bunday turdagi feletonlarni "feleton-montaj," "feleton-revyu" deb atashadi.

Xulosa. Bu janr transformatsiyaga uchrab bormoqda. M.E.Vilenskiy feleton janri bugungi kundagi salbiy faktlar va hodisalarning komik asosini ochib beradi deb ta'kidlagan [10].

Shunday ekan, bugungi zamon feletoni ko'p hollarda jamiyatning rivojlanish jarayonlari bilan to'liq bog'liq. Zamonaviy feletonlarda jamoatchilik uchun ahamiyatli bo'lgan voqea yoki faktlar o'quvchilarning e'tiborini jalb qilish uchun yoritiladi. Nuqson va kamchiliklar oddiy tanqid bilan berilmaydi, mualliflar muayyan muammo yoki vaziyatning aniq aybdor shaxslarning xatti-harakatlarini ochib berishga harakat qiladilar.

#### Adabiyotlar/Литература/References:

1. Розенталь Д. Э. Практическая стилистика русского языка. - 4-е изд., испр. – М., 1977. – 316 с.
2. А.Қодирий. 26-йилда кулдирувчиларимиз. Кичик асарлар. Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти. Тошкент, 1969. 184 б.
3. Шатуновский И. М. Сатиры грозное оружие // Книжное обозрение. – № 30. 24 июля 1981. – С. 8.
4. Журбина Е. Искусство фельетона. – М., Художественная литература, 1965. – С. 284.
5. Бобков А.К. Газетные жанры. Иркутск. 2015. – С 48.
6. Ершов Л.Ф. Сатирические жанры русской советской литературы / Л.Ф. Ершов. – Л.: Издательство «Наука», 1977. – 284 с.
7. Заславский Д. Истоки и пути фельетона / Д. Заславский. – М.: Огонек, 1931. – 96 с.
8. Никоненко Ст. Король фельетона / Ст. Никоненко // Антология сатиры и юмора России XX века. – Т. 48. – Влас Дорошевич. – М.: Эксмо, 2006. – С. 8-20.
9. Заславский Д. Истоки и пути фельетона / Д. Заславский. – М.: Огонек, 1931. – 96 с.
10. Виленский, М.Э. Как написать фельетон / М.Э. Виленский. – М.: Мысль, 1982. – 13 с.

# SCIENCEPROBLEMS.UZ

## IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

*№ 5/9 (5) – 2025*

## АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

## ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari”** elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

**Muassis:** “SCIENCEPROBLEMS TEAM”  
mas’uliyati cheklangan jamiyati

**Tahririyat manzili:**

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

[scienceproblems.uz@gmail.com](mailto:scienceproblems.uz@gmail.com)

**Bog‘lanish uchun telefon:**

(99) 602-09-84 (telegram).